254/2004 Sb.
Zákon

ze dne 13. dubna 2004

O omezení plateb v hotovosti

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o omezení plateb v hotovosti nutí větší částky posílat přes účet. Zákon č.254/2004Sb., známý jako **anti-cash zákon**, zakazuje **hotovostní platby nad 270000 Kč** mezi podnikateli i občany.

Kupujete auto za tři sta tisíc? Prodejce musí chtít převod nebo složenku, jinak riskuje **pokutu 500 000 Kč**. Limit se vztahuje i na postupné platby – nelze jej obejít pěti padesátitisícovými splátkami v hotovosti.

Výjimku mají banky, směnárny a notáři při složení do úschovy. Úřady sledují velkou hotovost kvůli praní špinavých peněz, ale běžné nákupy v hotovosti, třeba dovolená v zahraničí, zákon neomezuje.

U velkých nákupů platte převodem; chráníte tím sebe, protože platba na účtu je nejjednodušší důkaz o zaplacení.

Vyhlášeno dne 30. dubna 2004, datum poslední novelizace 1. července 2017

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Zákon o omezení plateb v hotovosti

§ 1

Účel zákona

Tento zákon určuje, kdy jsou fyzické i právnické osoby (dále jen „osoby“) povinny provést platbu prostřednictvím osoby oprávněné poskytovat platební služby nebo provozovatele poštovních služeb formou poštovního poukazu (dále jen „peněžní ústav“), a upravuje kontrolu dodržování této povinnosti.

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) platbou předání nebo převedení peněžních prostředků poskytovatelem platby příjemci platby,

b) bezhotovostní platbou platba provedená převodem peněžních prostředků na území České republiky prostřednictvím peněžního ústavu v české nebo cizí měně nebo převodem peněžních prostředků prostřednictvím peněžního ústavu v české nebo cizí měně z území České republiky na území jiného státu.

(2) Za platbu se pro účely tohoto zákona nepovažuje

a) vložení peněžních prostředků v hotovosti na účet u peněžního ústavu a jejich výběr z účtu u peněžního ústavu,

b) výměna bankovek nebo mincí za jiné bankovky nebo mince prostřednictvím peněžního ústavu,

c) předání nestandardně poškozených tuzemských bankovek nebo tuzemských mincí České národní bance,

d) zadržení bankovek nebo mincí, u kterých existuje důvodné podezření, že jsou padělané nebo pozměněné, a jejich předání České národní bance,

e) předání nebo převedení peněžních prostředků při provádění směnárenských obchodů osobou oprávněnou provozovat směnárenskou činnost,

f) předání nebo převedení peněžních prostředků při poskytování služeb spočívajících v přepravě bankovek a mincí osobou oprávněnou k poskytování těchto služeb, nebo

g) předání nebo převedení peněžních prostředků při poskytování služeb spočívajících ve zpracování bankovek a mincí osobou oprávněnou k poskytování těchto služeb.

Bezhotovostní platby

§ 3

(1) Povinnost provést platbu bezhotovostně se vztahuje na platby prováděné

a) navzájem mezi osobami s místem trvalého pobytu, místem pobytu nebo sídlem na území České republiky, pobočkami nebo organizačními složkami zahraničních osob zřízenými na území České republiky, nebo

b) osobami s místem trvalého pobytu, místem pobytu nebo sídlem na území České republiky, pobočkami nebo organizačními složkami zahraničních osob zřízenými na území České republiky ve prospěch osob s místem pobytu nebo sídlem v zahraničí;

přesahuje-li výše těchto plateb částku stanovenou tímto zákonem.

(2) Povinnost podle odstavce 1 se nevztahuje na

a) platby daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění uskutečňovaných podle daňového řádu nebo podle celního zákona, pokud tyto zákony nestanoví jinak,

b) povinné platby vyplývající z pracovněprávních vztahů,

c) platby důchodů z důchodového pojištění, včetně jednorázových doplatků a výplat dávek z penzijních fondů a účastnických fondů obhospodařovaných penzijní společností,

d) platby prováděné v době krizového stavu vyhlášeného podle zvláštního právního předpisu, [1])

e) platby pojistného a výplat pojistného plnění ze soukromého pojištění,

f) platby prováděné Českou národní bankou při prodeji pamětních mincí, nebo

g) platby přijaté soudním exekutorem, soudem nebo správním orgánem při exekuci nebo výkonu rozhodnutí.

§ 4

(1) Poskytovatel platby, jejíž výše překračuje částku 270 000 Kč (dále jen „limit“) je povinen provést platbu bezhotovostně.

(2) Příjemce platby, jejíž výše překračuje limit, nesmí tuto platbu přijmout, jestliže nebyla provedena bezhotovostně.

(3) Platba v cizí měně se pro účely tohoto zákona přepočte na koruny české směnným kursem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou a platným ke dni provedení platby.

(4) Do limitu se započítávají všechny platby v české i cizí měně, provedené týmž poskytovatelem platby témuž příjemci platby v průběhu jednoho kalendářního dne.

Přestupky

§ 5

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost provést platbu

bezhotovostně, ačkoli jí tuto povinnost ukládá tento zákon.

(2) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že přijme hotovostní platbu, která byla provedena v rozporu s tímto zákonem.

(3) Za přestupek podle odstavců 1 a 2 lze uložit fyzické osobě pokutu do 500 000 Kč a právnické a podnikající fyzické osobě pokutu do 5 000 000 Kč.

§ 6a

(1) Přestupky podle tohoto zákona zjišťují při své činnosti finanční úřady a celní úřady.

(2) Pokuty ukládá, vybírá a vymáhá správní orgán, který při své činnosti zjistil porušení povinnosti podle tohoto zákona.

§ 7

Přechodné ustanovení

Bylo-li sjednáno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona splnění závazku platbou v hotovosti, lze provést platbu v hotovosti převyšující limit uvedený v § 4 nejdéle do jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST TŘETÍ
Účinnost

§ 9

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Špidla v. r.

[1]) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.